

MOA

MASARYKOVA
OBCHODNÍ
AKADEMIE
JIČÍN

Přijímací zkouška nanečisto z českého jazyka a literatury

26. 1. 2021

Počet úloh: 20

Čas na vypracování: 50 minut

- Test obsahuje **otevřené a uzavřené úlohy**.
- Uzavřené úlohy obsahují nabídku odpovědí. **U každé takové úlohy je právě jedna odpověď správná.**
- **Odpovědi pište do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do volného prostoru u zadání, nejsou však nikdy předmětem hodnocení.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 1 – 3

TEXT 1

Trubka břeští, kola hrčí
jedem k Jihlavi,
vzadu, abychom nic neztratili,
klušou žandarmi.

Ten borovský kostelíček
stojí na vršku,
skrze lesy smutně na mne hleděl:
„Jsi to, můj hošku?”

Pode mnou jest tvá kolíbka,
já tě viděl křtít,
starému vikáři ministrovat,
pilně se učit.

Táhnout světem na zkušenou
pak s pochodní jít,
naší chasy plamenem veselým
na cestu svítit.“

Karel Havlíček Borovský: Tyrolské elegie

TEXT 2

Inverze = změna pořadí slov ve větě proti běžnému vyjádření. **Personifikace** = přenesení lidských vlastností a schopností na zvířata, rostliny, věci neživé apod. **Zvukomalba** = napodobení zvuku hláskovým složením výrazu.

1 Které z následujících tvrzení je zcela pravdivé?

Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.

- A) V textu celého výňatku básně se vyskytuje pouze inverze, personifikace nikoli
- B) Personifikace je využita ve všech slokách výňatku z básně. Inverze pouze ve čtvrté sloce.
- C) Inverze se objevuje ve čtvrté sloce, personifikace ve druhé a třetí.
- D) V textu celého výňatku básně se inverze vůbec nevyskytuje, personifikace se uplatňuje ve druhé, třetí i čtvrté sloce.

2 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá TEXTU 1: ano (A), nebo ne (N):

K řešení úlohy využijte definici v TEXTU 2

- 2.1 V textu najdeme slova citově zbarvená (...)
- 2.2 V textu se uplatňuje i zvukomalba (...)
- 2.3 Text je ukázkou lyrické poezie (...)
- 2.4 Celý text výňatku je napsán spisovnou češtinou (...)

3 Vypište z textu výraz, který významově odpovídá slovu *četník*:

4 Seřad'te jednotlivé části textu (A-E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Most, o který šlo, byl visutý most vedoucí přes údolí bystřiny asi míli od místa, kde vlak zastavil. Podle toho, co říkal hlídač trati, hrozilo mostu zřícení, několik drátěných lan se přetrhlo a nebylo možné odvážit se jízdy po něm.

B) „Dvanáct mil sněhem!“ vykřikl Stamp W. Proctor. Plukovník ze sebe vychrlil salvu nadávek, proklínaje společnost i průvodčího, a rozzuřený Proklouz by se byl k němu málem přidal. Vyvstala tu hmotná překážka, proti níž by tentokrát všechny pánovy bankovky selhaly.

C) Proklouz se neodvažoval podat zprávu svému pánu Phileasu Foggovi a poslouchal se zaťatými zuby, nehybný jako socha. „No tohle!“ vykřikl plukovník Proctor. „Doufám, že tu nezůstaneme tak dlouho, až zapustíme kořeny do sněhu!“

D) Hlídač vůbec nepřeháněl, když tvrdil, že po něm se přejet nedá. Ostatně při bezstarostnosti, která je u Američanů obvyklá, lze říci, že když začnou být opatrní, bylo by šílenstvím nebýt opatrný také.

E) „Pane plukovníku,“ řekl mu na to průvodčí, „telegrafovalo se do stanice Omaha, aby sem vyslali vlak, není však pravděpodobné, že by přijel do Medicine Bow dříve než za šest hodin.“
„Šest hodin!“ zvolal Proklouz.
„To je jisté,“ stál na svém průvodčí. „Ostatně právě tolik času budeme potřebovat, abychom došli do stanice pěšky.“
„Pěšky!“ volali všichni cestující.
„A jakpak je to vlastně daleko do stanice?“ zeptal se jeden z nich průvodčího.
„Dvanáct mil. Je to na druhém břehu řeky.“

Jules Verne: Cesta kolem světa za osmdesát dní

- 4.1 .....
- 4.2 .....
- 4.3 .....
- 4.4 .....
- 4.5 .....

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 5 – 9

„Jak je to smutné!“ šeptal, stále upíraje oči na svůj portrét. „Jak je to smutné! Já budu jednou starý, strašný, příšerný. Ale tenhle obraz zůstane vždycky mladý. Nikdy nebude starší než v tomto pamětihodném červnovém dni... Kdyby to tak mohlo být opačně! Kdybych tak já mohl zůstat vždycky mladý a stárnout kdyby mohl ten obraz! Za to – za to bych dal všecko! Ano, na celém světě není pranic, co bych za to nedal. Dal bych za to svou vlastní duši.“

Oscar Wilde: Obraz Doriana Graye

5 U tvaru slovesa dal bych v textu určete rod a způsob:

6 U tvaru podstatného jména duši v textu určete rod, pád a vzor:

- 7 Vypište z textu slovo složené:
- 8 Vypište z textu jedno zájmeno osobní.....
zájmeno vztažné.....
zájmeno ukazovací.....
- 9 Které slovo je významově totožné s výrazem pranic v textu?
A) téměř nic
B) všechno
C) skoro nic
D) vůbec nic

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 10 – 13

Jako návrat domů

Joe Biden, staronový obyvatel Bílého domu, do něho dorazil ve středu odpoledne místního času – poté, co před Kapitolou složil přísahu.

Spolu s první dámou Jill Bidenovou vstoupil do prezidentského sídla poprvé už jako šéf exekutivy Spojených států.

Po zkrácené jízdě s prezidentskou eskortou ulicemi Washingtonu, kvůli bezpříkladným bezpečnostním a protikoronavirovým opatřením takřka vylištěnými, přešel pár k hlavnímu vchodu do Bílého domu pěšky.

„Mám pocit, že jdu domů,“ řekl Biden televizi NBC News v narážce na osm let, které prožil v Bílém domě jako viceprezident Baracka Obamy.

Krátce poté dorazila do Bílého domu viceprezidentka Kamala Harrisová – první žena v dějinách USA, která se ujala tohoto postu.

Vzhledem k povaze některých úloh není uveden zdroj textu

- 10 Ve výchozím textu převažuje slohový postup:
A) popisný
B) informační
C) výkladový
D) úvahový
- 11 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z informací obsažených ve výchozím textu: ano (A), nebo ne (N):
- 11.1 Joe a Jill Bidenovi přešli k hlavnímu vchodu Bílého domu pěšky kvůli protikoronavirovým opatřením. (...)
- 11.2 Před Kamalou Harrisovou nikdy nezastávala post hlavy USA žena. (...)
- 11.3 Barack Obama jmenoval před osmi lety Joe Bidena viceprezidentem. (...)
- 11.4 Dříve, než Joe Biden vstoupil ve středu jako prezident do Bílého domu, složil přísahu před Kapitolou. (...)
- 12 Jakým slovním druhem je v textu slovo poprvé?
- 13 Vypište z první věty všechny tři přívlastky shodné:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 14 – 16

CHLESTAKOV: *Otec mě potřebuje doma.* Starej pán začal vyskakovat, že jsem to v Pitěru nikam nedotáh. Podle něj stačí přijet a hned ti připíchnou metál! Já bych ho poslal, ať to zkusí!

HEJTMAN (*stranou*): Ten to na mě válí! I starýho otce do toho zaplet. (*Nahlas*) A na dlouho ráčíte?

CHLESTAKOV: Jo, to kdybych věděl... Mluvte do dubu! Ale já mu to řeknu: „Já bez Petěrburgu nemůžu žít!“ Mám *se zahrabat* uprostřed nějakých drnů, ne?! Dneska je jiná doba: moje duše prahne po kultuře.

HEJTMAN (*stranou*): Lže, jako když tiskne... Je to jak za groš kudla, nehtem bys ho rozmáz... - (*Nahlas*) Svatá pravda! Co v nějakém Zapadákově? To máte jako tady: člověk pro samé starosti nejí, nespí, zdraví nešetří, pořad mu v hlavě leží blaho vlasti – a odměna? Velikej otazník. – Nemáte tu trochu vlhko?

CHLESTAKOV: A jak! A ty štěnice, to jste ještě neviděli! Koušou jak vztekly.

HEJTMAN: Nepovídejte, taková návštěva a trpí! A od koho? Od ničemných štěnic, které ani neměly spatřit světlo světa! – A nepřipadá vám to tu tmavé?

CHLESTAKOV: Jak v pralese. Hostinský si postavil hlavu, že mi sem svíčku nedá. Kolikrát bych měl chuť něco dělat, něco si přečíst, nebo mám nápad, potřebuju to hodit na papír – nejde to: tma, temno...

HEJTMAN: Já bych si třeba i troufl... Ale ne, nejsem hoden!

Nikolaj Vasiljevič Gogol: Revizor

14 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o výchozím textu, zda je zcela pravdivé: ano (A), nebo ne (N):

- 14.1 Ukázka je z divadelní hry, objevují se v ní dialogy i monology (....)
14.2 Celý text je napsán spisovnou češtinou, často se v něm objevují přirovnání (....)
14.3 Chlestakov ve svých promluvách výslovně zmiňuje tři různé lidi (....)
14.4 Hejtman mluví s Chlestakovem povýšeně, Chlestakov přitom vzpomíná na život v Petěrburgu. (....)

15 Výraz *zahrabat se* je v textu užít ve významu:

- A) odejít
B) promarnit život někde v ústraní
C) ukrýt se
D) nechat se pohřbít

16 Ve větě *Otec mě potřebuje doma* určete větné členy:

Otec..... mě..... potřebuje..... doma.....

17 Ve které větě je chyba ve shodě podmětu s přísudkem ?

- A) Kotě a kuřata se honily na zahradě
B) Na Staroměstském náměstí se tísnily stovky zvědavých turistů.
C) Na jaře se dni rychle prodlužovali.
D) Žáci a žákyně se pečlivě starali o květiny, které rostly na školní zahradě.

- 18** Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem BŘEH a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ:
- 19** Ve které z možností není chyba v psaní čárek?
- A) Všichni žáci devátých tříd, kteří chtějí studovat na střední škole si musí uvědomit, že by se měli řádně připravovat, aby v budoucnu obstáli.
  - B) Mám-li vyslovit svůj názor, opravdu nevím zda se přiklonit na stranu otcovu, nebo zda mám dát za pravdu matce.
  - C) Když byly vynalezeny stroje, znamenalo to velký pokrok, za stejnou dobu se totiž dalo produkovat mnohem víc výrobků.
  - D) Jeho projev byl dlouhý a tedy únavný.
- 20** Ve které z možností je pravopisná chyba?
- A) Moji rodiče bydlí v ulici Na Příkopech
  - B) Přeji vám příjemné prožití Vánoc a šťastný nový rok.
  - C) Můj bratranec letos končí základní školu a chtěl by studovat na gymnáziu nebo na Střední průmyslové škole stavební.
  - D) Z Erbenovy Kytice mám nejraději Zlatý kolovrat.